

Politiek memorandum

Federale
verkiezingen
2014

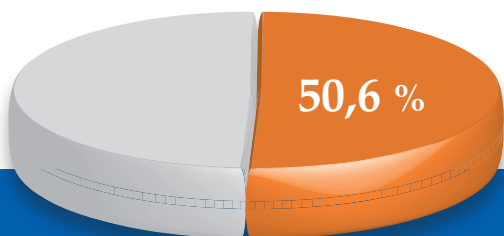
Samen naar een betere financiële dienstverlening

**Politiek memorandum
van de financiële tussenpersoon**

Wie is BZB ?	3
Dagelijks bestuur	3
Secretariaat	3
Politiek memorandum van de financiële tussenpersoon	4
Statuut van de zelfstandige financiële tussenpersoon	5
Behoud onafhankelijkheid verzekeringsmakelaars actief als bankagent	5
Opheffing uitsluiting bank- en verzekeringsagent van precontractuele informatieverplichting	5
Ondernemerschap zelfstandige bankagent niet beknotten	6
Aandacht voor schijnzelfstandigheid als bron van potentiële belangenconflicten	6
Naar een betere werking van paritaire overlegorganen	7
Nood aan minimumvoorwaarden beroepsaansprakelijkheidsverzekering	8
Stage op zelfstandige basis om vereiste beroepservaring te bekommen	8
Soepelere regeling bij herstarten activiteit als bankagent na opzeg	8
Beleggingsadvies voor eigen rekening door bankmakelaars	8
Toezicht op de financiële tussenpersoon	9
Evaluatie Twin Peaks II met oog op herziening	9
Scheiding bevoegdheden FSMA	9
Objectieve criteria en mogelijkheid tot beroep bij beslissingen FSMA	10
Afschaffing kosten bij indienen aanvraag tot inschrijving	10
BZB zelf	11
Adviescommissie voor bank- en beleggingsdiensten	11
Vertegenwoordiging in Commissie voor verzekeringen	11

Wie is BZB ?

BZB is de grootste wettig erkende beroepsvereniging die de belangen van de zelfstandige bank- en verzekeringsbemiddelaars behartigt. Anno 2014 tellen we meer dan 1350 leden die als zelfstandige tussenpersoon ingeschreven zijn bij de Autoriteit voor Financiële Diensten en Markten (FSMA). Samen zijn dit 3000 zelfstandigen die zo'n 12.000 werknemers in dienst hebben. Dit maakt van BZB een belangrijke vertegenwoordiger in de sector. Bovendien zijn we de enige representatieve beroepsvereniging waarvan de leden verspreid zijn onder zowel de grootbanken, de middenspelers, de kleinere spaarbanken als beursvennootschappen en enkele bankmakelaars. BZB verdedigt ook de belangen van de verzekeringstussenpersoon.

Bezoek ook www.bzb.be

BZB vertegenwoordigt ruim de helft van de Nederlandstalige bankagenten in België

Dagelijks bestuur

Daniel Nicolaes
Voorzitter

Albert Verlinden
Ondervoorzitter

Marc Vael
Penningmeester

Luc Colebunders
Secretaris

Secretariaat

Carine Vansteenbrugge
Adm.-juridisch directeur

Annelien Liessens
Communicatie- en
opleidingsverantwoordelijke

Koen De Gelder
Administratief assistent

Politiek memorandum van de financiële tussenpersoon

Als beroepsvereniging wensen we de meerwaarde van de zelfstandige financiële tussenpersoon die ingebed zit in het maatschappelijke weefsel van de gemeenschap te benadrukken. De tussenpersoon fungeert vaak als vertrouwenspersoon van de klant en denkt - hij wil immers zijn zaak veilig stellen - per definitie op lange termijn. Indien dit statuut nog meer onder druk komt te staan, vrezen we voor een decimering van de sector en voor toestanden zoals deze die nu al in Nederland te zien zijn, waar klanten in hun directe omgeving nergens meer terecht kunnen bij een vertrouwenspersoon voor advies over hun financiële situatie. Ook op het vlak van financiële vorming speelt de zelfstandige financiële tussenpersoon een grote rol. Hij neemt immers vaak de tijd om zijn klanten te informeren over de belangrijke beslissingen in hun leven.

Het statuut van de zelfstandige financiële tussenpersoon komt evenwel van alle kanten onder druk te staan. Financiële instellingen zoeken naar manieren om kosten te besparen. De zelfstandige financiële tussenpersoon is daar vaak als eerste de dupe van in die zin dat de commissioner de laatste jaren in dalende lijn zit. Het aantal kantoren dat daardoor genoodzaakt is om te stoppen of om te fuseren met een ander kantoor neemt almaar toe. Ook merkbaar is dat er minder personeel tewerkgesteld wordt bij de zelfstandige financiële tussenpersonen. Bovendien maken financiële instellingen steeds meer gebruik van andere directe kanalen zoals internet en mobile banking in combinatie met de dienstverlening van de tussenpersoon waardoor de commissioner ook onder druk komt te staan. Ten slotte heeft de financiële crisis een regeldrift in gang gezet met enorm veel bijkomende eisen en gedragsregels voor de zelfstandige financiële tussenpersoon met grote extra kosten op het vlak van compliance, opleiding en administratie tot gevolg. Kortom, de zelfstandige financiële tussenpersoon wordt geconfronteerd met een vermindering van zijn inkomsten, een aanzienlijke verhoging van de kosten en een serieuze toename van zijn aansprakelijkheid.

De financiële tussenpersoon ziet zijn inkomsten aanzienlijk dalen, terwijl zijn kosten en aansprakelijkheid almaar toenemen. Zonder tussenkomst ziet zijn toekomst er bijzonder somber uit.

Dit alles zorgt niet alleen voor een decimering van het aantal zelfstandige financiële tussenpersonen, maar ook voor het verloren gaan van belangrijke werkgevers in de nabijheid van de woonplaats. Tal van jobs komen bij deze kmo's op de helling te staan.

Om het voortbestaan van dit beroep met toch een belangrijke meerwaarde voor de retail consument en de KMO's te verzekeren, vragen we aandacht voor het volgende:

Statuut van de zelfstandige financiële tussenpersoon

Behoud onafhankelijkheid verzekeringsmakelaars actief als bankagent

Steeds meer banken vormen zich om tot bankverzekeraar en dwingen hun zelfstandige bankagenten die doorgaans ook actief zijn als verzekeringsmakelaar - om ook enkel verzekeringsproducten van de bank te verkopen. De verzekeringsmakelaar probeert onafhankelijk van productieverplichtingen voor zijn klant het beste product te zoeken. Indien de banken hun zelfstandige bankagenten rechtstreeks of onrechtstreeks via sturing van de commissies dwingen om enkel nog producten via de bank te verkopen, verhindert dit de werking van de vrije markt. Verzekeringsmakelaars verliezen hun onafhankelijkheid ten opzichte van de bank, wat de consument niet ten goede komt.

BZB vraagt dat de verzekeringsmakelaar die ook actief is als bankagent zijn onafhankelijkheid ten opzichte van de bank kan behouden om een goede dienstverlening aan de klant te kunnen blijven garanderen.

Opheffing uitsluiting bank- en verzekeringsagent van precontractuele informatieverplichting

Begin 2014 werd de wet precontractuele informatieverplichting bij commerciële samenwerkingsovereenkomsten gewijzigd. Voortaan kunnen ook handelsagenten een beroep doen op deze wet. De bank- en verzekeringstussenpersonen werden evenwel van deze bescherming uitgesloten. Waarom? Omdat *“er al regels bestaan die de bank- en verzekeringsagent beschermen en omdat zij al voldoende informatie ter beschikking hebben in hun voordeel”*.

We vragen dat de uitsluiting van de bank- en verzekeringsagent uit het toepassingsgebied van de wet precontractuele informatieverplichting bij commerciële samenwerkingsovereenkomsten wordt opgeheven. Deze wet heeft de bedoeling de zwakste partij te beschermen in het onderhandelen met betrekking tot commerciële overeenkomsten. Zo moet minstens een maand op voorhand een ontwerp van overeenkomst worden bezorgd. In een afzonderlijk document moeten de belangrijkste contractuele bepalingen en gegevens die een correcte beoordeling van het contract moeten mogelijk maken, worden opgenomen. Het gaat daarbij onder andere over de historie, de staat en de vooruitzichten van de markt zowel vanuit algemeen en lokaal oogpunt evenals van het marktaandeel, het aantal uitbaters en de expansievoorzichten van het netwerk, gegevens over het aantal commerciële samenwerkingsovereenkomsten en gegevens met betrekking tot kosten en investeringen. De wetten over de bank- en verzekeringsagentuurovereenkomst bevatten geen bepalingen die de

precontractuele verhoudingen en de eigenlijke totstandkoming van commerciële samenwerking betreffen. De Raad van State merkt dit terecht op in haar advies en oordeelde dat de uitsluiting riskeert in strijd te zijn met het gelijkheids- en non-discriminatie-beginsel in de Grondwet (art. 10 en 11).

Ook ziet BZB in de praktijk juist een gebrek aan duidelijke informatie. Zo wordt het zogenaamde financieel plan zelden of nooit bezorgd aan agenten in spe. De uitsluiting geeft bovendien een déjà-vugevoel. Bij de wet op de handelsagentuur werden de bank- en verzekeringsagenten ook eerst uitgesloten. Pas jaren nadien werd deze onterechte uitsluiting rechtgezet. Het Arbitragehof heeft overigens ook geoordeeld dat deze uitsluiting strijdig was met het gelijkheids- en non-discriminatiebeginsel in de Grondwet (zie ook bijlage 1).

BZB vraagt om de wet precontractuele informatieverplichting bij commerciële samenwerkingsovereenkomsten (art. 26, boek X "Handelsagentuurovereenkomsten, commerciële samenwerkings-overeenkomsten en verkoopconcessies", in het Wetboek van economisch recht) te wijzigen, zodat ook de bank- en verzekeringsagent deze noodzakelijke bescherming kan genieten.

Ondernemerschap zelfstandige bankagent niet beknotten

In de wet op de bemiddeling in bank en beleggingsdiensten (wet van 22 maart 2006) wordt bepaald onder welke voorwaarden een zelfstandig bankagent andere beroepsactiviteiten kan uitoefenen. Eén voorwaarde daarvan is dat de bankagent daarvoor de toestemming moet bekomen van de principaal waarvoor hij werkzaam is (art. 12 §2 en art. 10 §3). We zijn van oordeel dat deze voorwaarde het ondernemerschap en de zelfstandigheid van de zelfstandige bankagent onnodig beknott. De andere voorwaarden in artikel 12 §2 (reputatie niet in het gedrang brengen, organisatorisch en boekhoudkundig volledig gescheiden) volstaan ruimschoots om de bescherming van de consument te garanderen.

BZB vraagt de schrapping van art. 12 §2, 3° en schrapping in art. 10 §3 van volgende woorden "en bepaalt welke andere werkzaamheden dan bemiddeling in bank- en beleggingsdiensten ... onverminderd het bepaalde bij artikel 12."

Aandacht voor schijnzelfstandigheid als bron van potentiële belangenconflicten

Tal van kredietinstellingen bevinden zich op het randje van schijnzelfstandigheid met betrekking tot de manier waarop ze hun agenten aansturen, verplichtingen opleggen inzake CRM-gebruik, rapportering, openingsuren, hun personeel, etc. We vragen aandacht voor dit probleem, des te meer aangezien dit belangenconflicten creëert bij de zelfstandige bankagenten. De zelfstandige bankagent krijgt het bijzonder moeilijk om zich op een loyale, billijke en professionele wijze in te zetten voor de belangen van de klant, wanneer hij in een strak keurslijf zit waarbij hij de belangen van de kredietinstelling moet dienen.

BZB vraagt aandacht voor het risico op schijnzelfstandigheid bij de zelfstandige bankagent.

Naar een betere werking van paritaire overlegorganen

In de wet op de handelsagentuur wordt het toegelaten dat in de sectoren van het verzekeringswezen en de kredietinstellingen in een paritair overlegorgaan overeenkomsten worden gesloten over de wijziging van commissies. Deze wijzigingen zijn zowel bindend voor alle agenten en als voor de bank. Na een grondige evaluatie van de werking van de huidige paritaire overlegorganen ziet BZB een aantal noodzakelijke aanpassingen.

BZB vraagt een aanpassing van het Koninklijk Besluit van 20 september 2002 over de oprichting, organisatie en werking van de paritaire overlegorganen in de sector van het verzekeringswezen, van de kredietinstellingen en van de gereglementeerde effectenmarkten:

- **Wijziging voorwaarden geldigheid overeenkomsten**

Overeenkomsten zijn geldig wanneer ze door de helft van de vertegenwoordigers van de agenten en de helft van de vertegenwoordigers goedgekeurd worden.

BZB vraagt om overeenkomsten slechts geldig te laten zijn wanneer ze worden goedgekeurd door een meerderheid van de vertegenwoordigers van de agenten en een meerderheid van de vertegenwoordigers van de bank.

- **Organisatie secretariaat en opstellen verslag bron van discussie**

In het KB worden de organisatie van het secretariaat en het opstellen van het verslag bepaald als een verantwoordelijkheid van de bank. Dit blijkt evenwel een bron van discussie te zijn.

BZB vraagt om het woord "verslag" in het KB te vervangen door "notulen met de mogelijkheid tot bandopname" of dat wordt voorzien dat de vertegenwoordigers van de agenten de eerste kans krijgen om het verslag op te stellen.

- **Gebrek aan waarnemers bij verkiezingen**

Bij verkiezingen van de leden van het paritaire overlegorgaan zijn geen waarnemers aanwezig.

BZB vraagt om - zoals dit het geval is voor de verkiezingen van ondernemingsraad en het Comité voor Preventie en Bescherming op het werk - waarnemers toe te laten bij de telling.

- **Gebrek aan mogelijkheid tot aanvechting geldigheid overeenkomsten**

De geldigheid van gesloten overeenkomsten in een paritair overlegorgaan kan niet aangevochten worden bij de stakingsrechter.

BZB vraagt de mogelijkheid om de geldigheid van gesloten overeenkomsten binnen paritaire overlegorganen bij de stakingsrechter aan te vechten.

- **Gebrek aan bescherming na beëindiging mandaat**

Vertegenwoordigers in de paritaire overlegorganen genieten na de beëindiging van hun mandaat geen bescherming.

BZB vraagt om een termijn van bescherming te voorzien na beëindiging van het mandaat als vertegenwoordiger in het paritair overlegorgaan.

Nood aan minimumvoorwaarden beroepsaansprakelijkheidsverzekering

Er zijn geen minimumvoorwaarden vastgelegd voor de beroepsaansprakelijkheidsverzekering van de zelfstandige financiële tussenpersoon. Ook is er geen controle op de polisvoorwaarden. Enkel de hoogte van de dekking wordt gecontroleerd.

BZB vraagt om de minimumvoorwaarden van de beroepsaansprakelijkheidsverzekering vast te leggen.

Stage op zelfstandige basis om vereiste beroepservaring te bekomen

Wie al een zelfstandige activiteit heeft en een bijkomende activiteit van bankagent wil starten, moet een jaar beroepservaring kunnen aantonen. Momenteel is het evenwel niet voorzien om dit in een statuut van zelfstandige op te bouwen.

BZB stelt voor om een stagemogelijkheid op zelfstandige basis te creëren om in één jaar de noodzakelijke ervaring voor de inschrijving als zelfstandig bankagent of bankmakelaar in het register van de FSMA te bekomen.

Soepelere regeling bij herstarten activiteit als bankagent na opzeg

Zelfs ingeval van een gewone opzeg is het voor de zelfstandige bankagent quasi onmogelijk om binnen de maand opnieuw te kunnen starten met zijn activiteit als bankagent. De goedkeuring door de FSMA van de herinschrijving voor een andere bank laat te lang op zich wachten. Dit betekent in de praktijk een periode van inactiviteit voor de betrokken persoon met alle gevolgen vandien.

BZB vraagt om – zeker in geval van een gewone opzeg – een soepelere regeling te voorzien voor herinschrijving van de bankagent.

Beleggingsadvies voor eigen rekening door bankmakelaars

Bankmakelaars kunnen geen beleggingsadvies voor eigen rekening geven. De wet voorziet wel om dit bij KB mogelijk te maken.

BZB vraagt om bij KB te voorzien dat bankmakelaars beleggingsadvies voor eigen rekening kunnen geven.

Toezicht op de financiële tussenpersoon

Evaluatie Twin Peaks II met oog op herziening

De wet Twin Peaks II legt onder meer een uitbreiding van de MiFID-regels naar de verzekeringssector op. Deze regels zijn uiterst complex en hebben een grote impact op de professionele werking van de verzekeringstussenpersonen. Bovendien is een groot deel van de uitvoerende KB's slechts net voor de inwerkingtreding gepubliceerd en werkt de FSMA nog aan reglementen die een goede uitvoering van de wet moeten mogelijk maken. Gezien de grote impact, de complexiteit van de nieuwe regels en de beperkte tijd die de verzekeringssector gekregen heeft om deze te implementeren, pleit BZB voor een evaluatie van deze wet na één jaar werking, op 30 april 2015. Bedoeling is dat op basis van de evaluatie daar waar nodig wetsaanpassingen gebeuren.

BZB vraagt om de werking van Twin Peaks II na een jaar te evalueren met oog op herziening.

Scheiding bevoegdheden FSMA

Als beroepsvereniging stellen we vast dat de FSMA haar bevoegdheden als toezichthouder ten aanzien van de financiële tussenpersoon maximaal invult en dat zij tegelijkertijd optreedt als regelgever, vergunningsinstantie, controleorgaan en sanctionerend orgaan. Eerst en vooral is het de FSMA die de reglementen, de circulaires en de concrete richtlijnen opstelt. Ook is het de FSMA die de naleving ervan controleert en die sanctionerend optreedt indien de regels volgens haar bevindingen niet worden nageleefd. Bovendien oordeelt de FSMA ook over de toegang tot een bepaald statuut.

Volgens BZB zou het de bescherming van de afnemer van financiële diensten bijvoorbeeld ten goede komen, wanneer de FSMA werkelijk als toezichtsorgaan kan worden geraadpleegd of geïnformeerd zonder dat de tussenpersoon moet vrezen om gesanctioneerd te worden wegens het precieze feit dat hij wil melden.

BZB vraagt een duidelijke scheiding tussen de verschillende bevoegdheden van de FSMA ten voordele van de consument.

Objectieve criteria en mogelijkheid tot beroep bij beslissingen FSMA

BZB heeft al meermaals vastgesteld dat de FSMA zich autonoom en subjectief kan opstellen over de sancties die ze treft en het al dan niet toelaten van personen tot een bepaald statuut. Zo zijn er al tal van voorbeelden dat de FSMA - naast de wettelijke vereisten van beroepskennis en – ervaring, bewijs van goed gedrag en zeden - haar mogelijkheid om iemand al dan niet geschikt te bevinden, ruim interpreteert. Zo kan een tussenpersoon een beroepsverbod krijgen, omdat de FSMA hem niet langer “geschikt” vindt. Dit zijn geen objectieve criteria en er is geen verweer tegen mogelijk. Zij kunnen enkel bij de FSMA zelf een herziening van deze beslissing vragen. Indien dat geen resultaat oplevert - wat meestal het geval is - kan de betrokkene enkel nog vernietiging van de beslissing vragen bij de Raad van State. Die stelt dat het algemeen beginsel van het recht van verdediging niet geldt voor de beslissing tot weigering van een aanvraag tot inschrijving in het register van tussenpersonen in bank- en beleggingsdiensten.

BZB vraagt een objectivering van de criteria waarop geoordeeld wordt een redelijke en effectieve beroepsmogelijkheid buiten de FSMA bij schorsing, schrapping of weigering van erkenning, zodat de rechten van verdediging worden gegarandeerd.

Afschaffing kosten bij indienen aanvraag tot inschrijving

In 2012 werd zonder enig overleg of mededeling besloten om voortaan 500€ aan te rekenen aan wie een aanvraag bij de FSMA indient tot inschrijving als verzekeringstussenpersoon, tussenpersoon in bank- en beleggingsdiensten en nu ook als kredietbemiddelaar. Deze bijdrage moet ongeacht het resultaat worden betaald. Dit betekent dat wanneer een zelfstandig financieel tussenpersoon die zijn activiteit bijvoorbeeld voortaan wil uitoefenen onder vennootschap meteen 1500€ aan de FSMA moet betalen en na inschrijving daar bovenop ook nog eens de jaarlijkse bijdrage in de werkingskosten moet ophoesten (ook minimaal 900€). Dit betekent dat in zo'n eerste jaar de tussenpersoon onmiddellijk indien hij alleen werkt minimaal 2400€ aan de FSMA moet bijdragen.

BZB vraagt om de kosten bij aanvraag tot inschrijving als verzekeringstussenpersoon, als tussenpersoon in bank- en beleggingsdiensten en als kredietbemiddelaar af te schaffen.

Adviescommissie voor bank- en beleggingsdiensten

In de verzekeringssector werd een adviescommissie ingesteld, namelijk de Commissie voor verzekeringen, met opdracht om overleg te plegen over alle vragen die haar door de minister of door de FSMA worden voorgelegd. Deze commissie kan ook uit eigen beweging adviezen geven over alle problemen inzake verzekeringsverrichtingen. Voor bank- en beleggingsdiensten is er nog geen dergelijke commissie.

BZB vraagt om een Commissie voor bank- en beleggingsdiensten op te richten met opdracht om overleg te plegen over alle vragen die haar door de minister of de FSMA worden voorgelegd.

Vertegenwoordiging in Commissie voor verzekeringen

Hoewel BZB de belangen van de verzekeringstussenpersoon verdedigt, is ze nog niet vertegenwoordigd in de Commissie voor Verzekeringen.

BZB vraagt om vertegenwoordiging in de Commissie voor verzekeringen.

Voor meer info over dit memorandum kan u terecht bij Annelien Liessens op het nummer 055 30 59 89 of via mail: annelien@bzb.be

Beroepsvereniging van zelfstandige bank- en verzekeringsbemiddelaars
Aalststraat 114 bus 0101, 9700 Oudenaarde
+32 55 30 59 89 | info@bzb.be

www.bzb.be